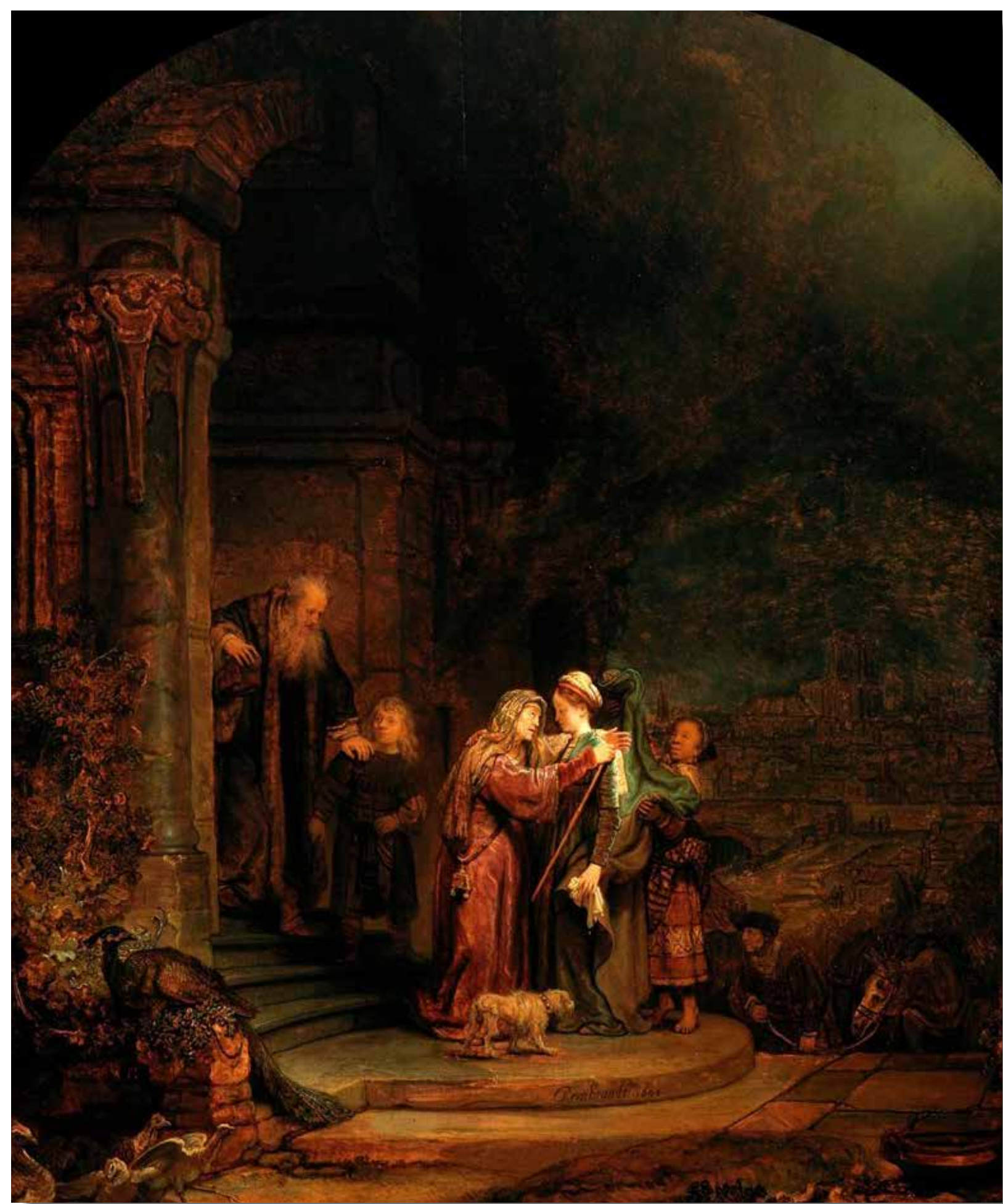

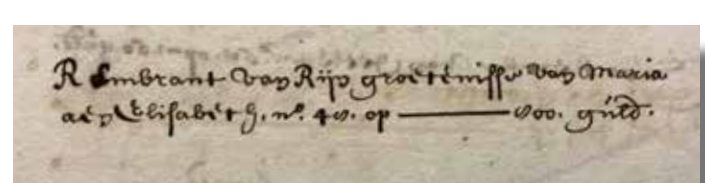
Kunst

IN DE GOUDEN EEUW

Veel kunstuitingen komen in de Gouden Eeuw binnen bereik van grote groepen 'gewone' mensen. Bij de rijken hangen soms grote aantallen schilderijen aan de muur.

Patriciër Hieronymus van der Straaten (overleden 1665) spant de kroon. Als hij overlijdt in zijn huis aan de Magdalenestraat maakt men een inventaris van zijn schilderijen: vele tientallen, veel bekende Nederlandse meesters, waaronder een Rembrandt. Ook de lagere standen bezitten soms enkele schilderijen, van goedkopere schilders, of gravures die in grote aantallen worden gedrukt.

Rembrandt van Rijn Groetenisse van Maria aen Elisabeth, no. 48 op 800 gulden

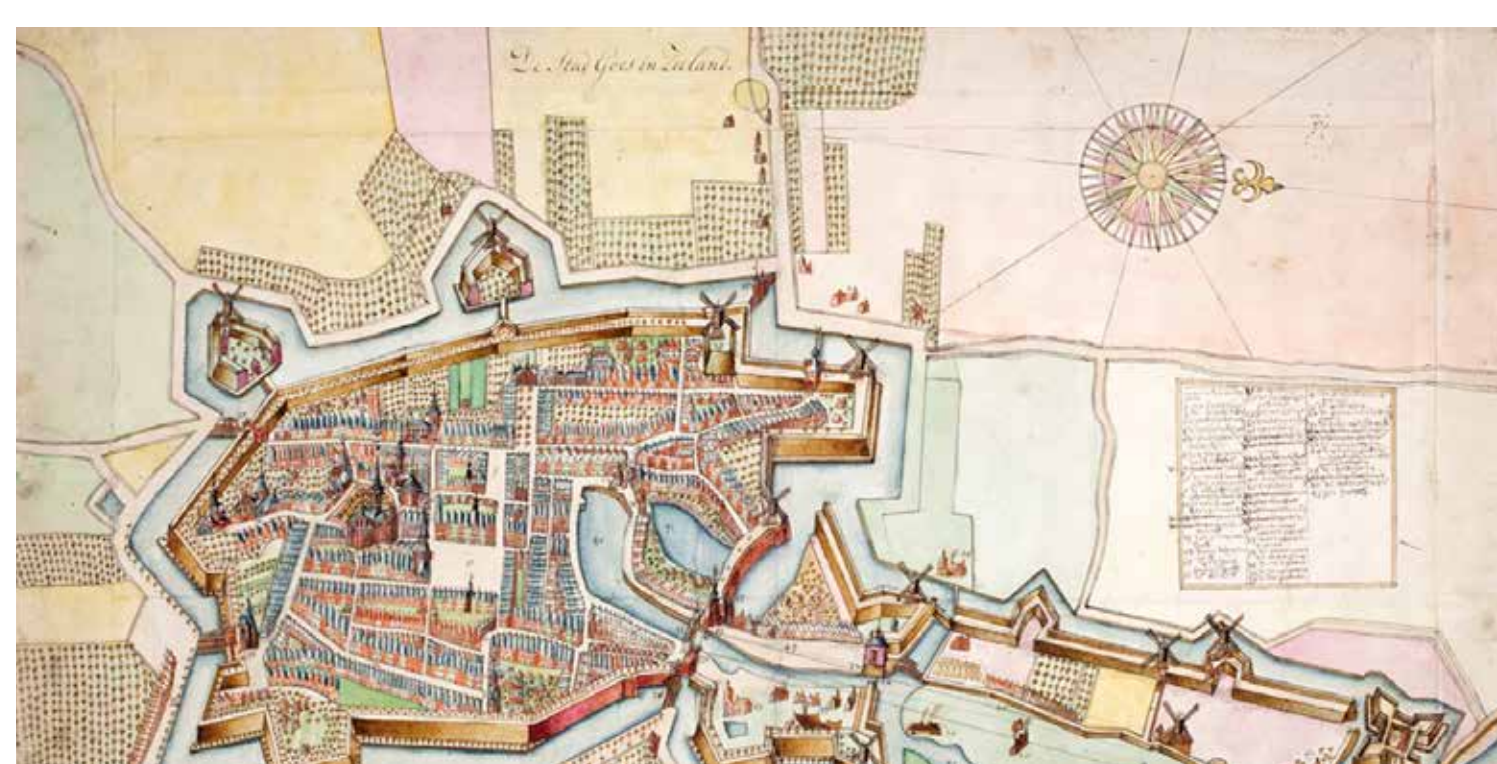
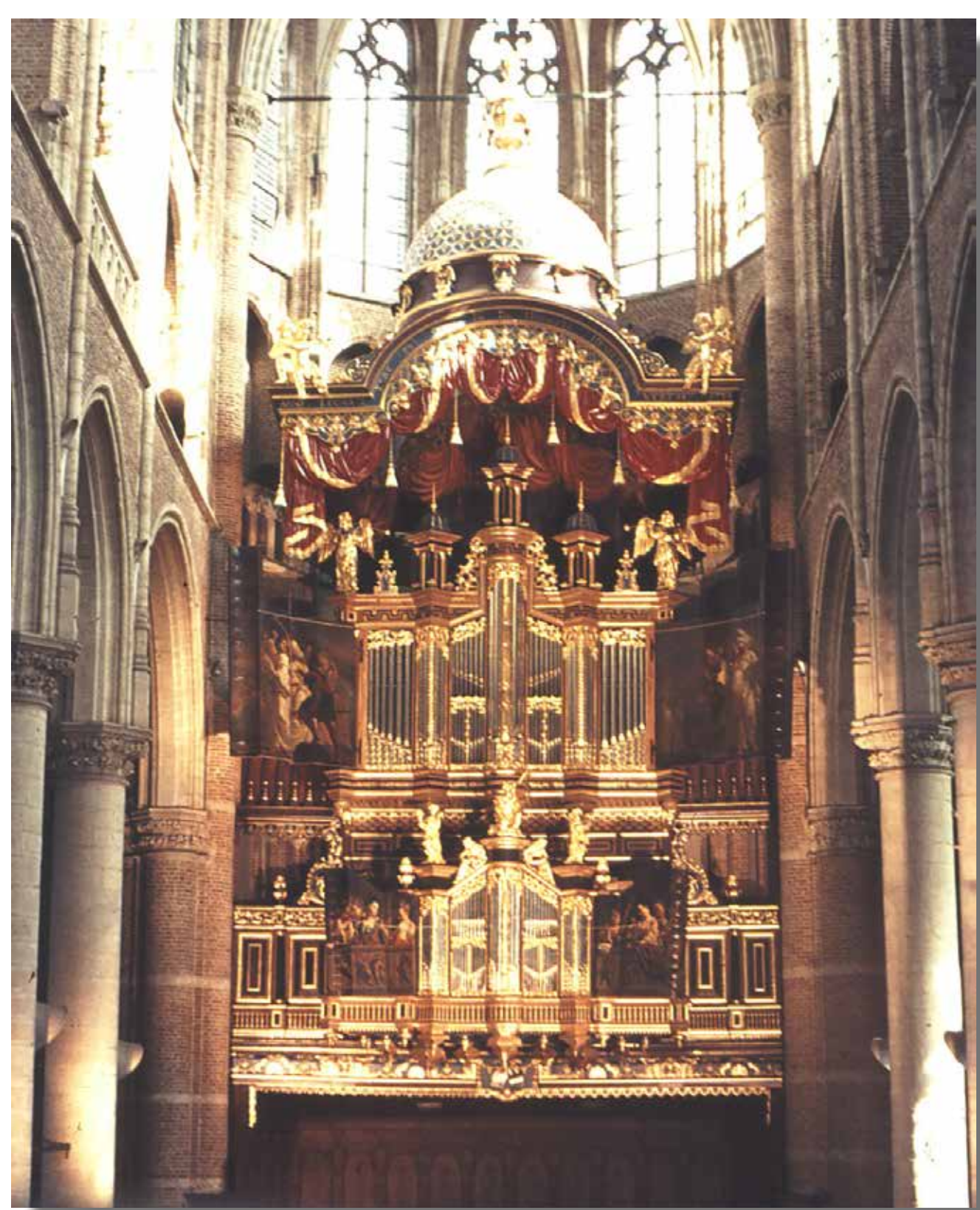

< Schilderijen uit de collectie van Van der Straaten

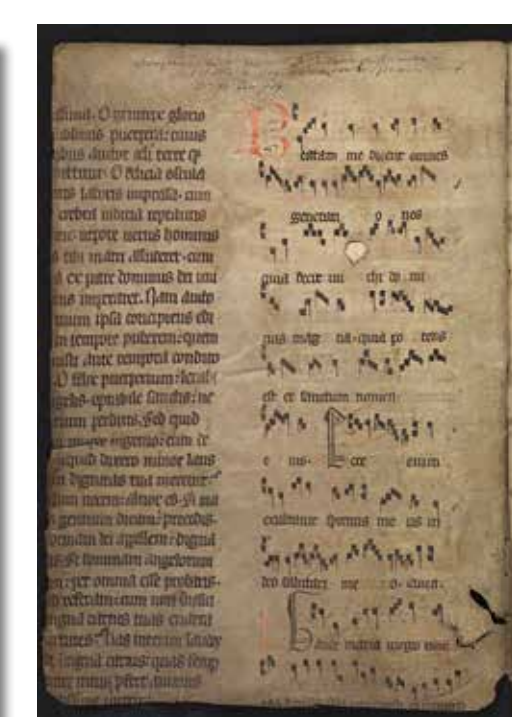
v Cloveniersboek versierd door Hieronimus Gruwaert

In Goes bereikt de schildersfamilie Eversdijck (vader Cornelis, zoon Willem) een hoog niveau. Ondanks hun rooms-katholieke geloof zijn ze 'hofleverancier' voor de Goese schuttersrijen. Ook 'glasschrijvers', kunstenaars die glas-in-loodramen maken, komen voor in Goes, zoals Hieronimus Gruwaert. De in 1621 herbouwde Grote Kerk rust men uit met fraaie gebrandschilderde ramen, die helaas niet bewaard blijven.

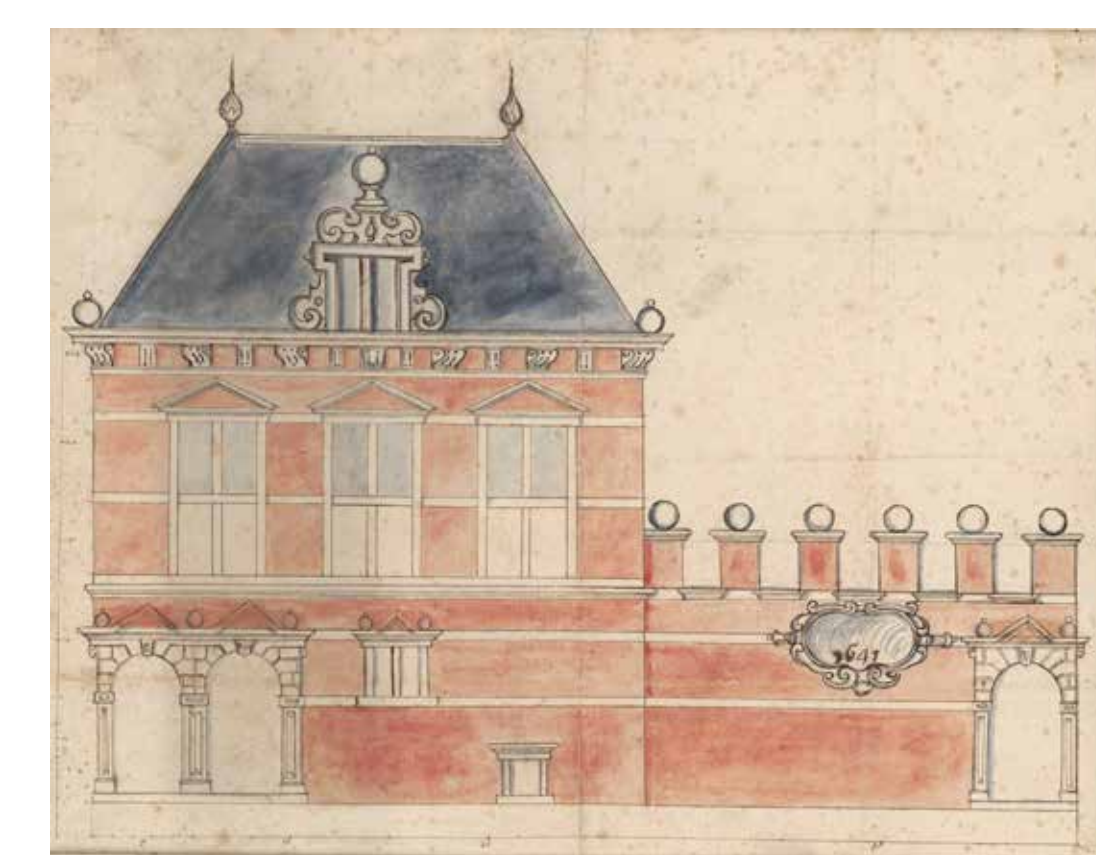
Later in de eeuw zijn kunstschilders Jacob Reynoutsen (stadsplattegrond 1650) en Pieter Peuteman van betekenis.

Dichtkunst en literatuur halen het niveau van de schilderkunst niet, maar vinden met boeken brede verspreiding. Een enkele rector van de Latijnse school maakt gedichten, zoals Van Beusichem die 'De Goese Meykrans' (1684) dicht, een loflied op de stad. De uit Goes afkomstige Joannes Antonides van der Goes (1647-1684) maakt enorme dichtwerken, die in zijn tijd grote waardering krijgen. De laatmiddeleeuwse traditie van de rederijkers bloeit volop. Zij schrijven voordrachten en toneelspelen, die op diverse plaatsen in de stad worden opgevoerd.

Embleem rederijkerskamer Nardusbloem

Ontwerp watermolen Kleine Kade, 1640

Thuis, in herbergen en in kerken is muziek te horen. Omstreeks 1640 krijgt het muziekleven in de stad een impuls door de bouw van een orgel in de Grote Kerk. Rond 1700 bouwt men hier een zeer monumentale kap op. Organisten komen in dienst van de stad, vaak bespelen zij ook het carillon. In rijke families bezit men soms dure instrumenten als clavecimbel. Meester Pieter Gadriere vestigt zich in 1673 als 'organist en klokkenist', afkomstig uit Dordrecht. Hij koopt het pand Grote Markt 34 en laat dit van een klassieke gevel voorzien.

Ornamenten op het visperk, 1647

Met veel fantasie worden openbare gebouwen zoals stadspoorten, en particuliere woonhuizen versierd met classicistische en barokke vormen. In de stad zijn de sporen nog te zien.

Gevelsteen van het Sint Joris-schuttershof, 1612

